

BURIAAD-MONGOL LEEN

(b) Paartiin Buriaad-Mongol Oblastnoi Komiteed ba BMASSR-ei
Centraalna Gyisedxexe Komiteedei yderbyriin gazeed

N° 154 (2488)
1938 onoi
IJJYUHIIIN
5
PONEDEELBNIG
15-dxi zilee garna
ULAAN-YDE goorod
BMASSR

BURIAAD-MONGOL AVTONOOMNO SOVEED SOCIALIS RESPYUBLIKIIN XV ZIL MANDAG!

AGUU JIXE SOVEED SOJUUZAI BYXII ARADUUDAI AXADYYGEI SOJUUZ MANDAG, BEXIZEG!

BMASSR-ei 15 ZILEI JYBILEI

Buriaad-mongol arad bolbol urdanxa samoderzaaviin baixa sagta, xeden zuun zilei torso so, tulai xyser xynde daralta-gurban dabkar daralta ba xaranxi balar, xasalan zabolonto baldala, daragdaza baihanaa. Aguu jixe Oktiabrilin socialis revolyuyciin aşaar, Leenin-Staalinali partiiin xytelberieer, tere xasalan zabolonto baidala, xetdedee syleelegdeed, azabidala socialis johoor şined-xen zoxioogoo.

Urdans, ortosogyl oi taiga baihan gazarnuuta, mynee, azyledberiin gaixamsag giigantnuud-zavoduud, faabriguud bodxoogdoor. Urdans, tala byri taraza, nuga byri niutaglaza jabahan azalsad bolbol tybxinen huurizada, tolotoomo haikan koozxon toksoruudiji togoogoo. Xydees niutag tanigdaşagy i ondo boloo-xeden zuugaad hurguulinuud, klyyybyyd, unşalgan baişan-guud, ambulatooriuud, bolnicanuud ba detjaaslinuud g. m. baiguulagdaa. Xeden olor niutaguud elektriin gerel jalanan şimeglene. Tariaangan gal yrgen jixe poolinuud xaliuuraad, tala mailanuudilji byrxeen xusana. Traaktor kombaina tyryyti, ugaa olon janziin onihoto maşinuud aradai aldarta xybyyd basagaadar zoloogodozo, xaişas xar-kada, xanxinana xynxinen.

Foormooroo nacionaaleen, udxaaraa socialis kyltyyre ugaa tyger urgan halbaraza baina. Ziselexede, buriaad zonoi graamotnostin 1912 ondo 0.4 procent baihan aad, mynee byxil zonoi 92,8 proc. graamotna boloo. Gadan, xeden zuugaad, mingad bagaşuud ba zaluusuud exin, dunda, deede hurguulinuudta huraza baina.

Yngerhen 15 zilei torso so, ilangajaa staaalinska tabanzilyydei yjede buriaad-mongol aradai dundaha olon tooto gaixamsag talaantnar, gerouud, erdemted mergezelte urgaa.

Ede bygede xadaa, Leenin-Staalinali aguu jixe paartiliin, byri tyryy ba progressivno

xyn tyreltenei geeni, inag voozdb, bagşa nyixer Staaalinali mergen udaridalgii rezlytaad, Leeninske-Staaalinska nacionaaleen politikilin ilaltiin rezlytaad ba aguu jixe orod aradai axadyygci tuhalamziin aşa myn.

Zygeer, ede ilalta amzaltuuud xadaa, angiliin xursa temesel dotor bejelyylegdehen baina. Aradaldaisad-byryazazna nacionallistnar ba trockis-byxaarska aluursad, xologsod, spionuud, ede faslis xylehensh xadaa, halbaran baigaa socialis buriaad-mongollii japoonei imperializmda xudaldaa ba manai zol zargalta baidalijli buliaaza, bidejili xarijin galzuu faşlistnuudai raabuud bolgoxiji hedehen baigaa. Ene buzar hedelgen byteegyi, xezeeş bytexegyi. Tede faslis galzuu norosuud balşili barigdaza, butasoxigdoo. Tedenei xog buguudijii xysed ygeixexebdi.

Manai Buriaad-mongol arad bolbol Leenin-Staalinali paarida, aguu jixe Staaalinda ba socialis Exe orondoo esestee xyrter bejee ygenxel baina.

Hajaxan, ijyyni 26-da bolzo yngreher, RSFSR-ei ba BMASSR-ei Verxoovno Soveedyydete hungara hungaltanuud bolbol kommunistiinuud ba partiina bişenyidei staaalinska bloogoi gaixamsag sine ilalta xangaa. BMASSR-ei Verxoovno Soveedte, araduudai zol zargalai naran—aguu jixe Staaalin, terenei ynen soraatniq nyixer Moolotov ba buriaad-mongol aradai erxim xybyyd basagad—Exe orono dylete patrooduu hungagdaa. Ene hungalta deere, Buriaad-Mongol arad xadaa, eehediingee xysen tyges moralnsa-politiçeske nege-del ba manai tyrel bolşeviq paartida, soveed pravitelshtvodo esestee xyrter bejee ygenxel baihanaa yşee daxin demonstracalaa.

Koinogşodoo byri jixenyyd, byri gaixamsagta ilaltanuudilji tuilaxiin tylee temese!

Leenin-Staalinali aguu jixe paarti mandag!

Araduudai aguu jixe voozdb nyixer Staaalin mandag!

S. M. IVANOON

Buriaad-Mongol ASSR-ei Aradai Komissaarnarai

Soveedei tyryylegse

SOVEED BURIAAD-MONGOLOI 15 ZIL

da ezelegdehen baina. Tede-
ner ton xyser jixe naloog-
jasaa tyledeg baigaa. "Zuram"
baigulxin tulada elgeegde-
hul, xaanal vojevooduud bol-
bol aradai syleegei baaxans
haa projaveeniyndilji ali bo-
xoor xabzan daradag, ba Bu-
riaad-Mongol aradijii ygei xe-
bedi geze, olento zanadag bai-
han baina. Azaxin, kyltyyre,
niite politiçeske azabidalai
jamarsji haa ooblasti
dere tidener bolbol anxanda
darlagdaza, xasgadaza jabahn
ba mynee manai aradai hal-
baran badaralta tuxai gerse-
lehen faaktnuudilji xara-
abdii. Respyyblikde socialis
liizmiin ilaltanuudai aguu jixe
babijji byri toodo segnexiin
tulada, Buriaad-Mongoloi ur-
din baldalhaa xeden faaktnu-
udii xaruulxa şuxala baina.

Buriaad-Mongol bolbol xeden uadaan sagai torsodo, po-
meeş - kapitalis Rossiin kolooniis baigaa. Yşee gur-
ban zuun zilei saad tee, Pri-
baikalidaxi ba Zabaikalidaxi
buriaaduud bolbol orosoi xaa-

deggiy şaxuu baiza, xaxad nyydel azabaidaltai baihan baina.

1904 ondo, Xaanta seregi miniistr Kyropaatkin bolbol, jadaralta azabaidalaigaa tuxai buriaaduudai gomodohn gomodolo, iiige ubaigygœr xarijusahan baina:

Xerbee tanai aradai bejee muugaa abza jabaan xadaa, taanar xarijusaxat. Burxan zailuu, xerbee, duraaraa jaba-
xa, xaanai zaxiraltada esergy-
sexe jabdal gaxqajilj tanai
aradai hanaa xadan, gazar
deerehee momentaaleen xaman
xajagdaxabdi geze, medegtili.
Taanarhaa myrtansjil, toohont-
nasiy yledeg. Taanar jamars
erlite xene johgoyit. Taanar
gansal xaira guiza bolxot!

Gansal Aguu jixe Oktiabrilin socialis revolyuyciin ilalt-
a, "SO" parovoz byteen garga-
aa. Mehanzirovanno silei za-
vood, mixanai kombinaad, melkombinaad,—edener xadaa
xojordxi tabanzil sooridgahan, sine teexniker
zebseglegdehen baina. Sojuuz dotor jixe, reedke metaal-
volfraamijii azallan abxiin
tulada, Dzidinske kombinaad
barigdaza baina. Ene kombi-
naad produukca ygeze exilen-
xei.

Revollyyciin urda tee, manai
dere gansal altan, tere myr-
te bagaар, abtagdag baigaa.
Busa maltamal bajaliguudai
bil tuxai xaanta pravitelsht-
vodo esestee xyrter bejee ygenxel
baihanaa yşee daxin demonstracalaa.

posuud, azyledberiin barilga-
nuud bodxoogdozo baina.

Soveed Buriaad-Mongol bol-
bol indystryialna - agrarna
respyyblike boloo. Respyybli-
kiin aradai azaxiida azyledberiin
ydeelne vees 60 şaxuu
procent bolno.

Hyylei gurban zilnyydei tor-
soo, respyyblikin territoori
deere, sojuuzna udxasanartai
prompredpriatnud urgaa.
Tedeenei dunda-tuilai jixe
parovooso - vagoonno zavood,
ende radaa, azyledberiin xy-
delmerişed ba yiledberiin ko-
mandirnuudai kaadirianuud
yndelen hurutan zonhooy
xnyyyzylegen garza baina.
Ene onoi main negenei yjeer,
tus zavood eerlinge tyryysiin
"SO" parovoz byteen garga-
aa.

Mexanzirovanno silei za-
vood, mixanai kombinaad,
melkombinaad,—edener xadaa
xojordxi tabanzil sooridgahan, sine teexniker
zebseglegdehen baina. Sojuuz
dotor jixe, reedke metaal-
volfraamijii azallan abxiin
tulada, Dzidinske kombinaad
barigdaza baina. Ene kombi-
naad produukca ygeze exilen-
xei.

Revollyyciin urda tee, manai
dere gansal altan, tere myr-
te bagaар, abtagdag baigaa.
Busa maltamal bajaliguudai
bil tuxai xaanta pravitelsht-
vodo esestee xyrter bejee ygenxel
baihanaa yşee daxin demonstracalaa.

vo xadaa, tuxailagsjigyi bai-
gaa. Soveed zasagal togtohnoo
xoiso, manai ende gansal
altanai biş, myn myngenei,
yngiin metaalnuudai bajalig
uurxainuud, şuluu nyryren,
sliduaa, volfraam oldohn ba
neefti bederelge amzaltatai
jabulagdaza baina. Respyybli-
kiin territooriin gurbanai xojor
xubin modoor ezelegdenxei.

Biderenoi modonoi kyltyyr-
ne razraboodkiji yrgedxeed.
Angai proomesili yrgedxeze
baimabdi. Respyyblikin oi tal-
gaar xerme ba delxei deere
ton erxim bargazandaxi bulga
baridag.

Respyyblikin seloonuudta
koloozno azabaidal badaran
halbaraza baina. Tariaşan zo-
noi 92-hoo ylyyken procent
kolooznuudta negedenxei.
Urdin ugai zanşal—nyydel
bajaligdoo. Buriaad-Mongolnuud
ba eevenkenyyd tybxinen huurizahan
baigulxin xubin. Buriaad niutagiji
mynee tanixaar biş boloo. Too-
ho tortog bolhon, muuxai hejii
gernyydei orondo, mynee
uzam seber gernyydei, hurguulinuudtai
ba ambulatooriuudtai sine
poslooguud urgaza baina.
Xeden olon seloonuudta elekt-
riçestviin gerel jalarna. Ynger-

(Tygesxelen 2-dxi niurta)

JE HAIXAN AGUU SAGTA, GAZAR, DUULAN SESEGLIŞ
AALINSKA ZORIGZYRXENDEMNAI, STAALINSKA YGE BIDENDÉ

S. D. CEDENDAMBIIN

KOLXCOZ DEERE

tai xysetei
Anzaha traaktoraar
xyyjyyleze
batai halnaar
Xabarai tarilgii
dyyrgened.
zyy matamal
Xynde xoolosuud
xaliuurza,
gen goloi
Yjer singleer
dolgilno.
gen taliin
Ybehe nogooji sabşaza,
hita
Yxer malaa ydxene.
narei naranda
Ybehenei tarmalga
busalza,
den miangaad
Xuurai buxal ziriine.
Xyb, jaasli
kooz deere baiguulagdaza,
1 een Urgiin zyyrte
şadaa Utaha raadioo bodxonon
Idag teetei yjedee
Honin zojool unsaza,
ib Go Azalai hyyleer
tal zojidoor amarana.

X. NAMSARAIN

WIXAN ZYRXEER

agai
ma xan Buriaad oron,
absaa ja Leenin zaagaal,
er a gal Staalin ygeel.
tan ergon xyrihen deeres
inga myngen gerel tataal,
zamaa juunai dalai togtool.
Staalii mynre Saridag uulin
tii myn myn myn duulga deegyyl,
baigal tungalag Baigal dalain
cialima hubad dolgin deegyyl,
ormoo haixan gerel tataal
uraa or ulaan naran mandaal.
Iza bityren sesen exiin
sogtoi xybyyd basagad,
bol tyryxeer xanxinan duulanal.
Itai booxi bajaraa xelenel,
rig naratai socialiis oronoo
eerin nag niydeer xaranal.
, bibiwig paartiin bulad tyryxeer
ifica ad oron mandan elireel,
ili, bexi şanariin mynxel,
er, un oxi gereliin xursal,
ioo deerenb ullaan altaar
tujaajalaran bainal.
Staalinal zamaar
1994 yrtsei amzaltiin zoloor,
ondo aratai gaixamşag bajaraar,
Xer jixete zuzaan zorigoor,
neg ullaan tugaa barinal,
ygede doriuun uriaa tabinal.
73,71 deere tengeriji tulanal,
saana dalai zyhenel,
xursa erdem teexniikeer,
mergen omog zorigoor,
daisanal şixen sooguur
noixen suujanal ajangiin galaar.
enxe deermesen şunaxai şuhata
41 galzuu faşıis noxod,
ndo ffi, manai hyrtsei daldaha!
bor gaixamşag oronhoo!
un xelenel xattu şangaar,
OC zorigtoi azalsa baatarnuud.
ta geeni Staalin bagşin,
omito narata Buriaad-Mongol
ajax tabadugaar oin bajaraar
res xaluun aradai zargalaar,
koo tungalag exe oromni
yko haraar namaalan bainal.

*Yrgen uuzam
orondom*
Ynder xangil uula bii.
*Byrged şubuuñ
tereendem*
Dyylin niideze şadadaggyi
*Ogtorgoijî
xadxama*
Oroi orjol şobxooronñ
*Saha, mynder
adxama*
Şuurgan halxin şuuxirdag.
*Xyben yylen
xyxendenb*
Xœreze xanadaggyi.
*Xyxe senxir
şixendenb*
Xyreze biradaggyi.
*Mynxe sahan
malgainb*
Myngen mete jalarana.
*Şimeg xalzan
tolgoinb*
Sizer altaar sasarana.
*Yrgen uuzam
orondom*
Ynder xangil uula bii:
*Buriaad arad
eneendem*
Mynxe Saridag—nere ygœe
*Tiime jamarşji
yndertei*
Tensyyleze zişesegyi
*Aguu baatar
aldartai*
Aradai manai bagşa bii!

* * *

*Uuzam yrgen
orondom*
Ojoorgyi gynzegii bii:
*Uhan ariuun
tereendem*
Orozo xyrxe zagahan ygei.
*Yliger taabari
cicoroyi*

C. Garmaajev

Zagastain dunda hurguuliin huragsa

STAALINDA

spy or My ood x. I. zei bain so	zgeer jalaragṣa ska haixan Konstituuca s orondom delgerze, argalaar tujaaraa. g manai araduud ee dyyren amilaad, duutai uriaagaar voordi ice duulan	Avtonoomno Buriaad-Mongoloi Arban taban nahanai Aldarta jybilei myneeder. Ene yderei bajasxaland lnag voozdb Staalindaa Baglaa gojoxon seseg Barin duulan binal bi.
--	--	---

— 1 —

L. BÁME
Zagastain dunda hu

i duuaga

Sengelik xxyiyyin zargal manda olguulhan
Sesen bagṣa Staalinaa magtaza, nyxedyyid
Duulajii duugaa, gazar delxein dorbotor
Doriun hyrte xongloo ajalgaa tataad.
Edir nahanaai ildam sedxileer amilza,
Erxiim sagai bolşevilg alkamaar dabriiza,
Erdem uxaanal ynder teeşe şarmalhan
Exe oronoim xybyyd, basagad—zaluušuud.
Sengelik xxyiyyin, zargal manda olguulhan
Sesen bagṣa Staalinaa magtaza, nyxedyyid
Duulajii duugaa, gazar delxein dorbotor
Doriun hyrte xongloo ajalgaa tataad.

**У СОВЕТСКОГО НАРОДА ЕСТЬ ЧТО ЗАЩИЩАТЬ
ЕСТЬ ЧОМУ ЗАЩИЩАТЬ, ЕСТЬ ЧЕМ ЗАЩИЩАТЬ**

PRENLEI DORZIIJEV.

TARIA ALAN

Xaliuurama haixan tala
xabtagai tariaagaar
xusagdaad,
Dolgit zo baihan dalai şingi
Doriuun gojoor
namxalzana.
Arbai haixan haxaltai
Arzagat ulaan
tolgoitoi,
Ediee dyyren bolood,
Ebxeren naigaxanъ
ajatai.
Ariuun agaar amisan
Azaglan xaraad,
baivadaa
Sedbixel zyrxem omogorxood,
Sengelig, xxyiyyn
bolnom.
Boroо, naraanъ taaraad,
Bolzor saganъ
tudaad,
Narmal haixan tariaan
Naigan bainal
naadaad.
Omog bajan kolxoozniguud
oniho to maşiiнаар
xuriaaxiidiy:
Doxin, doxin xylieegeed
Duugaa tatanal
tariaalan!

V. LEEBEDEV-KUMAAAC

Duulanşgyigər jaaxamnib

Jaaxamnib

Gartam baihan zargalaim
Gerelten tujaaraza baixada
Duulanşgyigeer jaaxamnib!
Sooxor yylen dunduuraa
Sookol şingi niidxedee
Duulanşgyigeer jaaxamnib!
Ulam yrgen uuzamaar
Urgan saasaa dabxinamdi!
Mynee xxyiyyyn bainaldi,
Margaasa yşee xxyiyyxen!

Xargiin zalan seberte,
Xamag jyymiin ariuunda
Duulanşgyigeer jaaxamnib!
Xereg azal, duran sedxil
Xezees xylieen baixadaa
Duulanşgyigeer jaaxamnib!

Ulam yrgen uuzamaar
Urgan saasaa dabxinamdi!
Mynee xxyiyyyn bainaldi,
Margaasa yşee xxyiyyxen!

Xamagii ilaltada duudagsa
Xalzan buural partizaa,
Xariiş, bide zaluuşuudaa.
Ariuun bidenee yzexedee
Arban naimatai bolhondol
Aşanartajaa duulaldaxas.

Ulam yrgen uuzamaar
Urgan saasaa dabxinamdi!
Mynee xxyiyyyn bainaldi,
Margaasa yşee xxyiyyxen!

Bajar eeree jireze
Baalan, sagnan, baixadaa
Duulangyigeer jaaxamnib!
Tyrel zaluu Moskvaagai
Dabtalsaza baixadaa
Duulanşgyigeer jaaxamnib!

Ulam yrgen uuzamaar
Urgan saasaa dabxinamdi!
Mynee xxyiyyyn bainaldi,
Margaasa yşee xxyiyyxen!

✓ N. Oçıirov.

Zagastain dunda hurguuliiin huragiin
STAALINSKA KONSTITUUCIA

STAALINSK
Oron deeree gaixamşag
Omog xojor haataraar
Zoxioogdozo tegtohon
Zolto haixan orondom,
Staalin bagşim zoxiooho
Aldarta şine Konstituuca
Namzar gojor gerelten
Naran bolzo yzegdene.

Xygzeltiin ynder dabaltatai
Xydelmeri azalai ilaltatai
Xyxiyyyn sengelijg baidalaar
Xymyyzen zargan bainabdi.
Magtaalta şine Konstituucaa
Magtan haisaan durdaza,
Sogtoi Soveed ajalgaar
Solgioon duugaa duulanabdi.

V. C. GENJUNOV.

Bajartaigaar duulanamdi

Oktiaabriingaa revoliyyceer
Olohon ulaan tugamnai
Byxit bymberseg delxein
Oroi deegyxr mandaxal!
Duulanamdi, duulaxabdi, ilaltiin duu.
Oktiaabriin duu, staalinska duu, gojoxon duu!
Baran bide sengelig,
Bajartaigaar duulanamdi.
Xooloi manai xongiolool baina
Suuriaatatar duulaxabdi!
Duulanamdi, duulaxabdi, ilaltiin duu.
Oktiaabriin duu, staalinska duu, gojoxon duu!
Galzuuraza ganginaldan
Tolrood baishan daisadai,
Dobtolood oroxoo hanaa haapn
Dorons butar soxixobdi!
Duulanamdi, duulaxabdi ilaltiin duu!
Oktiaabriin duu, staalinska duu, gojoxon duu!

**RSFSR-ei Verxoovno
Soveedei hungaltiin dynggyd
tuxai Centraalna
hunguuliin komissiin
M E D E E S L**

RSFSR-ei Verxoovno Soveedei hungaltiin 93927 hunguuliin uçaastoguud ba 727 hunguuliin ockruguud RSFSR-te baigaa.

Hungalta xadaa 1938 ono ijjyniin 26-nai yder ygleenei 6 çaaashaan hyniiin 12 çaaas boltor boloo.

Ijjyniin 27-noi hyniiin 12-to, okruznoi hunguuliin komissiin uçaastoguud bolbol RSFSR-ei Verxoovno Soveedei byxii 727 depataaduudai hungaltiil registraacala dyryrgeen baina.

Byxii hungagdahan depataaduud bolbol kommunistnuud ba partiina bisenyydei staalinska bloogi kandidaadoon myn.

Golosovaanida xabaadahan, hungagsadai goolos toololgongol tyleb dyryree.

RSFSR-ei Verxoovno Soveedei hungaxa erxetei, 60. 368858 xyn RSFSR dotor registracaalagdahan baigaa. Golosovaaniliin rezylstaaduudiji gargaada, 59936715 xyn gy, ali goolosoi erxetei zonoi 99,3 procent golosovaalaa.

RSFSR-ei Verxoovno Soveedei hungaxa hungaltiin Dyremeli "80 statjaagai joohor ynen bised tooelogdohni bylytieengydi-73293. Kandidaadoon nerenyydei zuraatal baihan bylytieengydi-32496.

RSFSR-ei Verxoovno Soveedei hungagdahan, 727 depataaduudai-568 kommunistnuud ba 59 partiina bised. Emegtei depataaduud-157.

RSFSR-ei Verxoovno Soveedei hungaltiin Centraalna hunguuliin komissa.

**Kokkinaaki ba
Briandiinski
Vladivostoogto**

Vladivostoog, 1. (TASS). "Moskva" samolioodoi geroiçeske ekipaazatai goorodai azalsadai uulzalgada zoriulagdahan mitting ton bajasralantaigaar ba olon zontolgoor boloo.

"Moskva" samolioodoi komandir Vladimir Konstantinoviç Kokkinaakida yge ygedee, xeden minuuta soo ovaaca tahaggyi boloo.

—Nyxedyyd, —Kokkinaaki xelene,—ulaan stolicin azalsadhaa taanarta xaluu, bajar asaraabdi. (Aplosimeentnyyd).

Nilidexlinnai urda te nyker Staalini xelene hen: "Syydke so Primorye xyrter nildeze şadaxa gyt". Bide xariusaabdi: "Syydke so nildeze xyrebedi" Teed syydke bolood le ende baigaabdi (Aplosimeentnyyd.)

—Byxii azalsad, praviteestviin gesydyd ba nyker Staalini bolbol, —Briandiinski xelene, manai nitdelgiin kilometre byryliji adaglan baina gehen hanal xadaa, saasadaa dabixia etigel ba xysliji bidende yge deg baiga.

Udaans, Tiirkoeakaanska floodi vojeene Soveedei gesyyn koorpysne komissaar nyker Voolkov xariugai yge xelée.

**BAKUUGAI
NEFTIAANNIGUU
DAI ILALTA**

Bakuu, 1. (TASS). Bakuugai neftiaanniguudai aarmi bolbol sine ilalta tuluaa. Ijyny soi 1938392 toonno neefti orondoo ygeze; plaanaa 102,7 procent dyrygee. Ilme rekordino gysediel Azerbaidzaanska neftianozi azyledberi xezedes tullaagyl.

Bakuugai neftiaanniguudai amzalata bolbol Staa-linska arkoom nyker L. M. Kaganoviçin prikaaziji erxim dyrgexili tylee, hungaltiin urda tee xegdehen socialis myrliseenii yrgen dalaisa xangagdaa.

**ELEKTROSVAAK
KIIN MAASTER**

Nyx. Strogaanov bolbol 1934 ondo Ulaan-Aarmihaa busaza jireheneigee hyileer Voronezeske PVZ-to elektrosvaarisigai hurgasaar xydelmerileze orohon baina.

Xojor harlin torso soo xydelmerileed baixadaa, nyx. Strogaanov bolbol elektrosvaarkin xylyssviti ton hainaa ba to-dorxoigoor oilgozo, gansaaraa xydelmeriledeg bolhon baixa jym.

1936 ondo nyx. Strogaanov bolbol tere zavoodoi erxim zi-seete staxaanontanai negeniin bolzo, manai PVZ-ta eligeedee. Ende xydelmerileze baina zuuraa, nyx. Strogaanov bolbol eerängee busalama iniaatiiviijai gargaaz ba staxaanovska xydelmeriin oopedoorn nileedigayi ene xydelmeri ton erxemteiger jubuulaga baina. Eneentei xamta, fizkylytyruigyydel too zil jirexe byri oloşoron urgaza, GTO-iin noormoo ygehen značkiistnaran xedem minggaadaa toolegodox jym.

Ziesselkede, 1929 ondo respyylike dotor 78 fizkylytyre ba spoortin bolon oborooniin xereglili sudalxa jabadalda manai soveed buriaad-Mongoloi ede kryzooguudta xamta 5230

**ZARGALTAI BA ENXE
ELYR AZABAIDAL**

Manai Buriaad-Mongol Avtonoomno Soveed Socialis Respyyblikiin togtohoy yderhee xoş 15 zil gyisebe. Aguu jixe Oktiabrjska socialis revolyyciin aşaar, manai Bu-

biaad-Mongol bolbol selerig haixan respyyblike bolzo urgahan baina. Eneenei negen gerşenxadaa, Buriaad-Mongoloi aradai elyryliji xamgaalra xereg, azalan aradai kyltyyri ne amaraxa jabadaliiñ zil jirexe byri haizarza baina.

Urduan, Buriaad Mongol aradai elyryliji xereg ba amaraxa jabadal jamar hem gexede, sociaalna ybesen, aradai jadaral ba xel baigulagdaa.

Buriaad zonoi hyrete xelgede mynee eses tabigdanxai, enee tuxai tyrelgin urgalta, xelgeliin xorolto, buriaad xydelmeriiseni ba kolxoznigoi bylii kyltyyryne ba zargalta baidalai urgalta eli todo ger-seline.

Jym Cerenei.

**STAXAANOVTAK
KRIVONOOSVTAN**

Ulaan-Ydiin depoogo 19, 862 ba 207-19 parovoouduud mašanistauud nyxed Symiliin, Glyseevski, Spaasski gegsed, staxaanovska krivonoosvsko xydelmeriin onihon meetodiiji zi-seete hainaa sudalhanaigaa aşaar, yder byxeneigee pro-veegiin noormiiji ylyybşelen dyrygedeg bainad. Gebel, mašaniista nyxed Symiliin, Glyseevski, Spaasski gegsed graafigai johoor jabaa, ydereigee daarajiji 130-140 proc. dyrygedeg baixa jym.

Tyrry huuri ezelee

Selengiin uhan zamai traansportiin «Ulaan-Yde» (kapitaaniiñ nyx. Krašaninikov) ba «A. Staxaanov» geze sydneyynd bolbol yngerege staxaanovska haringaa plaaniji 120 proc. xyrter dyrygeze, tyrry huuri ezelbed.

Plaanaa ylyybşelen dyryge-henein ba avaari, kryseeni xedeggii deereheeb, paroxood-stviin politotdeel bolbol «Ulaan-Yde» geze paroxoodiji damzuulgiin Ulaan tugaar sagnaxa bolhon baina. Tereselen, «A. Staxaanov» paroxoodiji 1500 tyxerigeer sagnaxa geze togtoo.

G. BUDAAJEV.

Xandagaiti Leesopromxoozoi amaraltiin gerte amarza baigaaşad.

**BMASSR-ei
jybileiji yng
hain yderle**

P L A

Ijjyliliin 5-nai

Ydeşin 6 caastu teatr soo, BMASSR-oido zoriulhan, goveedi ba Buriaad praviteestviin zase-xo.

Myn ene yder nydyte 15 zilei old han, bajarai zasedaa xo baina.

Ijjyliliin 6-ai

1. Ijjyliliin 6-nai yng R caashaa 12 çaaas 30 oorg boltor, Praviteestviin negai ploosadba deere fi baina nigyydei paraad bol.

2. Paraadai dyryraeske, leer, paarkiin terr yne baikan azalsadat, altaar exilhen turai raadiot Verxaglagdaraa ba 13 çaaiblik johotoi objektenydei jijigi.

a) Zunai teatr, yngdei ssylei ba bagaşuda konceert bolxo.

b) Neemel jixe sceke Gosclirk eldeb noomeenai xarulxa.

c) Spoortiin—stadioliin naadanuud bolxo: 200 ai zo voolno jabalga, agsa buudalga, hur xarba ulxiidaa, fydboolno man g.

c) Taancin ploosaad PVZ-oi orkeestrai naa taanca bolxo.

d) Uran haixanai bridaa gurban avtomasiydi baza, honin noomerni gel uulxa baina.

Ygleenei 11 çaaashaa boltor, xyygedei gorod bol uran haixanai obaar nitai ba xyygedei eden sen i maalxa plaatkanuud merilke.

e) 16-19 çaaas boltor laalga bolxo. Ene yjed jaai naaimaanai plaatkanuud delmerilke. Gadana, ploosaadka xydelmeriye zelxe ba zarim yjen keestor, bajanistauud baina. My massovligu naadaa emxidxexe.

19 çaaasta, rakeedel laar ba tuguidai yrg xodo, deere dursagdaa, jeektenydeer naadu okrasinedren jabulagdaral.

a) Spoortiin stadioliin sportivno naadanuud me riiliseenyd yrgelzel, m teatr soo, radioo korg konceert bolxo.

c) Neemel jixe sceke ulaanarmeecenydei tel'nost xarulgan dan. Taancin ploosaadka yrgelzelke baine çaaстил dixovol orkeest daxa.

b) Kyukolno teatr tomobilisnuud ba ag konuud xadaa, ee prograammiil xarulgan.

e) Duxovoi orkeest janistauud massov xytelberi doro, eldeb ol xra nuudaa naadanuud bazu emxidsegene.

Oros draamii tean ydeşin 8 çaaasta, BMASSR Soveedel Seessi neegdexe. Bajan-Beri" geze pýjese mada daxa baina.

22 çaaasta, sengelde Deede - Beroozovkohol ibdiij goorodonba asarnejse.

22 çaaasta, D - Beroozkoh praviteestviin baişalar, "Bajan-Beri" gen zara xarulagdara.

Hain yderili yngdei gorodskoi komi

**VIISTAVKEDE
KANDIDAAD**

1938 ondo, manai oronoi stoliica—Moskvaada bolxo, Byxesojuuzna xydee azaxil viis-tavke deere Soveed Sojuuzai xydee azaxiin erxim xyynd-staxaanovsاد, nauučna xydel-miileges, xydee azaxuin specialisttar agronomiin zooteexnigyyd, oopetniigud, selekcioneernyyd, kolxoozuud, sovxoouud bolbol yngde 15 zilei oido fizkylytyre ba spootiin xereglili talaar, gaixamşag jixe ilalta ba xyg, hanzeteigeer jirebe. Ene bolbol uuliuin ynder, taliiin yrgen, daildin xolhoo daldirangyl, Ulaan-Yde—Moskvaad jabagaar-sanaara ajanili tuulahan omog dorliuin, baatarlig zorigt ba sagadaimai ilalta. Ene bolbol manai azal ba oborooniin xeregti belen baihijimnal xaa-badalsahan baina. Manai respyylike dotor gaixamşag satara saluuşuud xeden zuugaa-dar urgan garaza baina. Mynees yngdegeydeh respyyblikan-ska, satarai tyrmirte xabaada-han zaluu satarsad—Lipiliixin, Matxaanov ba Janguutov g.m. biše olon erxim satara xybyyde bashedag olon.

Manai kolxoozoi xoninoi to-varna feerme bolbol respyyblikan-liklii viistavkoomoor viistav-kede xabaadalsaxar kandidaada batalagdahan baina. Ilmeden le, viistavkede xabaadaxa xyndete erxjee alda-xagiyin tylee, baigar byxii xyse şadalaam emxidxeze, temeseezə bainabd.

1938 ondo manai feerme bolbol 290 tolgoi xuriga esey-gediydi abxa plautai bai-gaad, mynees 275-pb abaad, byten byleneer xaraza baina. Gadana, viistavkiin neegdexe istoriyekeske yder xyrter, 37 dolgoi xoni jamaanal tylnyy-di abxabdi.

Cebenei

Xoriiin aimagi, Xoriiin so-monoi, Kaari Maarksai ne-rezmete kolxoozoi xoninoi to-varna feermiiji erxileg.

**ŞANGAŞADALTAI
KOLXOOZNIG**

Manai oronoi kolxozniguu bolbol parti ba praviteestviin bairaduudai aguu jixe inag voozdby nyxer Staalini yder byri anxaralaa tabiza bai-hainas aşaar, yße xyiyin sengelik, kyltyyryne şangaşa-daltai baidaltai boloobdi.

Soiveed Sojuuzai graazda-nud byxen, "şadabari m e r g e z e l e i g e" xer-geer xydelmerileze, azallaha-nalga zergeer xylehliin abxa" gehen socializmien priincebeiyndeheer, Zenginai somonoi (M-Siber), "Komsomol" kolxoo-zoi kolxoznig-tymerse darxan Oşor Badriin bolbol sangaşadaltai baidalda oroo. Oşor xadaa, 1937 ondo 700 azalai yder olzo, eneendee 350 garan pyyd tariaa ba 600 tyx. myng ab-han baina. Gadana, ymsedee 14 tolgoi xoni jamaatal, 4 ga-xal, tugaltai, 3 tomo yniecel baina.

D. Lopilol.

Xariuusalgata redaaktor R. BIMBAAJEV.

KINOOTEATRNUUDTA:

"PROGRESS" **"ERDEM"**

Bishixan exé

Altan nuur